

ปริญ เตชะมวลไวยวิทย์

ผู้อำนวยการฝ่ายงานเลขาธิการและสื่อสารองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

การนำเทคโนโลยีมาเป็นช่องทางให้บริการทางการเงิน (financial technology: “FinTech”) มีการเติบโตสูงมากในต่างประเทศ โดยข้อมูลจากบริษัทที่ปรึกษา Accenture พบว่าเฉพาะภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มีการเติบโตของการลงทุนในธุรกิจ FinTech เป็นอย่างมากจาก 31,897 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 125,703 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นเกือบสามเท่าในปี 2558 สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนว่า FinTech จะเข้ามา มีบทบาทในการทำธุรกรรมภาคการเงินมากขึ้น

ในประเทศไทยเอง ก็เริ่มเห็นข่าวของ FinTech เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหากดูจากสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศแล้ว ตลาดทุนเป็นภาคการเงินที่มีศักยภาพและเปิดโอกาสให้กับ FinTech สูงมากเลยทีเดียว เหตุที่ผมกล่าวเช่นนั้น ก็เพราะ FinTech ทำให้เกิดผู้ให้บริการรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการคิดค้นสินค้าและบริการที่สามารถตอบโจทย์กลุ่มลูกค้าได้หลากหลาย และช่วยให้กลุ่มลูกค้าที่ยังเข้าไม่ถึงบริการทางการเงินสามารถเข้าถึงได้ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม ลูกค้าได้รับความสะดวกรวดเร็ว ซึ่งตลาดทุนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ FinTech เป็นอย่างมากครับ

ตัวอย่างเช่น (1) การซื้อขายหลักทรัพย์หรือการทำรายการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นแบบ ณ เวลาจริงหรือเรียลไทม์ การส่งคำสั่งซื้อขายมีปริมาณมาก และทำอย่างรวดเร็ว และ (2) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ลงทุน มีปริมาณมาก เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียนหรือหลักทรัพย์

ลักษณะที่ว่่านี้ ทำให้เทคโนโลยีสามารถเข้ามามีบทบาทได้มากครับ ทั้งการทำให้ต้นทุนการให้บริการถูกลง เนื่องจากไม่ต้องมีสถานที่ประกอบการและนำระบบอัตโนมัติเข้ามาทดแทนคน หรือการใช้เทคโนโลยีเข้ามาวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ นอกจากต้นทุนจะลดลงแล้ว เทคโนโลยียังทำให้ผู้ลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกรวดเร็วด้วย

ที่ผ่านมาเราเห็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในตลาดทุนแล้วบ้าง เช่น การซื้อขายผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันมีผู้เปิดบัญชีแล้วเกือบหนึ่งล้านราย แต่ต่อ ๆ ไป เราจะเห็นเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและซับซ้อนขึ้น พลิกโฉมบริการแบบเดิม ๆ เลยครับ ตัวอย่างบริการที่เห็นแพร่หลายแล้วในต่างประเทศ เช่น robo-advisor ที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์จัดพอร์ตการลงทุนให้โดยอัตโนมัติ มีสองแบบ คือ แบบที่ใช้คอมพิวเตอร์ 100%

(fully automated) และแบบผสม (hybrid) ที่ยังใช้คนมาช่วยตรวจทานก่อนตัดสินใจลงทุนหรือปรับพอร์ตอีกทีครับ บริการนี้ได้รับความนิยมมาก เนื่องจากผู้ให้บริการเก็บค่าธรรมเนียมในอัตราที่ต่ำกว่าบริการที่ใช้คนเข้ามาวิเคราะห์ล้วน ๆ อย่างบริการของ wealthfront บริษัทที่ตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกา เริ่มต้นให้บริการ robo advisor เมื่อปี 2556 สามปีผ่านไป มีสินทรัพย์ภายใต้การบริหารจัดการ (AUM) สูงถึงสองพันล้านดอลลาร์สหรัฐ

FinTech ยังช่วยในเรื่องของการปิดช่องว่างในการเข้าถึงทุนด้วยนะครับ อย่างเช่นการระดมทุนผ่านออนไลน์แพลตฟอร์มที่เรียกว่า crowdfunding ที่ ก.ล.ต. ได้ออกเกณฑ์รองรับการระดมทุนแบบ equity crowdfunding ไปแล้วและมีผู้แสดงความสนใจที่จะประกอบธุรกิจเป็นตัวกลางการระดมทุน (Funding Portal) อยู่พอสมควร และน่าจะเริ่มให้บริการได้ในปีหน้า

ก.ล.ต. ในฐานะผู้กำกับดูแลตลาดทุนได้ตระหนักถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดจาก FinTech โดยได้ศึกษาเรื่องนี้ ได้ดำเนินการและกำหนดแผนงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่าง ๆ มาระยะหนึ่งแล้วครับ โดยนอกจากเรื่อง equity crowdfunding แล้ว ก.ล.ต. ได้จัดงานเสวนา FinTech และโครงการอื่น ๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้ (สนใจดูรายละเอียดงานเสวนาได้ที่ www.sec.or.th/fintech) และตั้งโจทย์ด้านตลาดทุนให้ผู้ประกอบการที่อยู่ในช่วงเริ่มต้น (FinTech startup) คิดรูปแบบธุรกิจใหม่ ๆ มาให้บริการแก่ผู้ลงทุน หรือในอนาคตก็จะได้เห็น ก.ล.ต. ออกเกณฑ์ใหม่มาเพื่อรองรับธุรกิจรูปแบบใหม่ที่เกิดจากการใช้ FinTech เช่น robo advisor ครับ

นอกจากแผนงานต่าง ๆ ที่จะใช้ประโยชน์จาก FinTech แล้ว ในส่วนของผลกระทบ ก.ล.ต. ก็ได้ศึกษาอย่างรอบด้านครับ ไม่ว่าจะเป็นการที่ธุรกิจตัวกลางแบบเดิม จะถูกแทนที่ด้วย FinTech ซึ่งผู้ประกอบการก็จะต้องปรับเปลี่ยนให้ทันหรือถ้าสถานการณ์ หรืออย่างเรื่องภัยคุกคามทางด้านไซเบอร์ ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีและมีแนวโน้มสูงขึ้น หรือผู้ลงทุนเองก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์และความเสี่ยงของบริการใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นอย่างถ่องแท้เสียก่อน

ประเด็นเหล่านี้ ก.ล.ต. ได้ศึกษาและวิเคราะห์ไว้ และจะผลักดันและร่วมกันทำงานกับผู้ร่วมตลาดทุน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์และลดความเสี่ยงหรือผลกระทบต่าง ๆ จาก FinTech ให้ได้มากที่สุด ครับ

เรื่องของเทคโนโลยีเพื่อสินค้าและบริการในตลาดทุนนี้ เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การดำเนินงานของ ก.ล.ต. ที่มุ่งมั่นจะทำงานในเชิงรุก ร่วมกันกับทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาตลาดทุนที่ยั่งยืนและประโยชน์สุขต่อประชาชนครับ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“ก.ล.ต. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ”